

Checklist inhoudelijke elementen contextanalyse "Milieu en Natuurlijke Rijkdommen"

Sector	Algemene aspecten en uitdagingen	Belangrijke deelaspecten
Voor alle sectoren		<p>Algemeen gerelateerd aan ontwikkeling</p> <ul style="list-style-type: none"> - Afhankelijkheidsgraad van natuurlijke rijkdommen - Plaats binnen de mondiale economie - Economische indicatoren : verdeling primaire / secundaire en tertiaire sector - Demografische ontwikkelingen <p>Algemeen gerelateerd aan klimaat Energievoorziening: % hernieuwbare bronnen; % fossiele bronnen, % nucleair</p> <p>Milieu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ecologische voetafdruk¹ - Graad van ontbossing - Ruimtelijke ordening , stroomgebieden als basis voor ruimtelijke planning. - beheer van water en bodem - Bescherming van Ecosystemen , kwetsbare gebieden, biodiversiteit? - Zijn de nationale standaards in overeenstemming met internationale standaards? - Bestaan er onafhankelijke instanties voor goedkeuring van milieu-impactstudies (milieuvergunning) en controle op naleving van de wetgeving? - Bestaat er milieumonitoring ?

¹ Zie living planet reports

<p>Duurzaam waterbeheer</p>	<p>Huishoudens, landbouw, energievoorziening en de industrie verbruiken enorme hoeveelheden water. De toekomstige watervoorziening is onzeker, mede door de klimaatsverandering- Vermindering van verspilling en hergebruik van huishoudelijk water, gecombineerd met waterbehandeling is essentieel beheer van waterbekkens heeft als doel de bescherming van de waterkwaliteit, vermindering van waterverontreiniging en het behoud van ecosystemen en om water te voorzien. De basisprincipes zijn billijke verdeling tussen de gebruikers van toegang tot waterbronnen; (inclusief grondwater), het vervuiler-betaalt-principe, en het recht van elke burger op toegang tot water en tot aansluiting op riolering uitlaat.voor een efficiënt gebruik van deze hulpbron. Het geïntegreerd</p>	<p>Duurzaamheidsaspecten : Technisch: Worden elementen gebruikt die bijdragen tot de technische duurzaamheid? → technieken aangepast aan de lokale context, hanteerbare schaal → Bescherming van oppervlaktewaters, grondwater tegen vervuiling en overgebruik → uitvoering van voorbereidende technische studies → de technische capaciteit op te bouwen en gezamenlijk beheer → in combinatie met de hygiëne en sanitaire componenten Financieel: aspecten die bijdragen tot financiële duurzaamheid → Integratie van structurele lokale financiering → verhoogde aandacht voor sanitaire voorzieningen en recyclage van water → de versterking van de financiële capaciteit van de gemeentelijke organisatie, → betaling voor water en correcte tarieven Sociocultureel: Deelname van de bevolking aan beheerssystemen van water en sanitaire voorzieningen Institutioneel: Gedecentraliseerde dienstverlening, verbeteren van de institutionele integratie Milieu: Toepassing van de GIRE principes, bestrijding van erosie en bescherming van de kwantiteit en de kwaliteit van het water. → bescherming waterwingebieden en herbebossing met inheemse soorten voor verbetering van de biodiversiteit → betrokkenheid van de lokale bevolking bij het duurzaam beheer van deze stroombekkens</p>
<p>Duurzaam beheer van gronden en bodems</p>	<p>De concurrentie tussen landgebruik voor voedsel, natuur, bio-energie, etc. neemt toe. Bodems en gronden zijn de dragers voor de aanlevering van deze producten en diensten. Herstel van gedegradeerde bodems is niet enkel een bescherming van het natuurlijk kapitaal, maar het is ook een rendabele investering op lange termijn. Rechtszekerheid is de beste garantie om het huidige potentieel van multifunctionele en duurzame systemen te behouden. Aangepaste landbouwtechnieken, aangepaste infrastructuurwerken en ruimtelijke ordening zijn de</p>	<p>→ Problemen van bodemgebruik, ontbossing, bodemdegradatie. Al dan niet gebruik van ruimtelijke ordening van het grondgebruik gebaseerd op het potentieel van de bodem, stroomgebieden, ecoregio's → Eigendomsrechten : landroof; transfers van landrechten; rechtszekerheid, wettelijke erkenning van collectieve rechten op het landgebruik → voedselsoevereiniteit. → beheersysteem van gronden</p>

	belangrijkste elementen van duurzaam gebruik bodem- en landgebruik.	
Duurzaam beheer van bossen	Bossen leveren energie, grondstoffen, voedsel, werkgelegenheid en inkomen voor de omwonenden. Ze zijn de thuisbasis van gebieden met een hoge ecologische waarde en zijn een bron van culturele en biologische diversiteit. Zij spelen ook een cruciale rol in de klimaatverandering als koolstofputten, en spelen een essentiële rol in de lokale en regionale watercycli. Ontbossing wordt vaak geassocieerd met bodemerosie en bodemdegradatie, meestal als gevolg van het onaangepast gebruik van productie en consumptiesystemen. . Een duurzaam beheer van bossen bestaat uit verscheidene elementen: (1) een aangepaste aanpak van de illegale houtkap gebaseerd op vraag en aanbod (Forest Law Enforcement, Governance and Trade–FLEGT , (2) de (her) definitie van een politiek kader en operationalisering van duurzaam bosbeheer in het kader van een groene economie (ecologisch en economisch rendabel , samen met garanties voor de bescherming van gebieden met hoge ecologische waarde) en (3) ruimtelijke ordening..	<ul style="list-style-type: none"> → Illegale houtkap en problemen met bosdegradatie en bosbeheer → Monitoring en sanctionering van illegale houtkap door de staat → Beleid en operationalisering van een duurzaam bosbeheer: bosuitbreiding, verbetering boskwaliteit, ontginning volgens een beheersplan. → Legale bescherming van de rechten van de lokale bevolking m.b.t. traditioneel gebruik van bossen. → FSC label → Ervaringen met REDD piloot projecten → Beleid van en ervaringen met PES systemen
Integraal beheer van afval in de steden	Snelle verstedelijking en de snelle groei van de bevolking leiden tot gezondheidsproblemen als gevolg van luchtvervuiling en onbehandeld afval. Daarnaast zijn er nog bijkomende uitdagingen zoals het gebrek aan schoon water en voldoende afwateringssystemen aangesloten op waterzuiveringsinstallaties en het gebruik van ongepaste vormen van mobiliteit.	<ul style="list-style-type: none"> – Is er ophaling van afval of hoe wordt deze verwerkt? – Soort afval – Impact op volksgezondheid – Ladder van Lansinck: <ul style="list-style-type: none"> ➤ hergebruik ➤ composteren ➤ recycleren
Beheer van bodemrijkdommen	Heel wat partnerlanden van zowel de officiële als niet-gouvernementele samenwerking zijn grondstofrijke landen. De inkomsten uit de ontginning van deze (niet hernieuwbare) grondstoffen kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de financiering van de ontwikkeling van die landen. Maar door de	<p>a) Cruciale aspecten van ‘duurzame’ grondstofontginning</p> <p>Milieu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zijn de nationale standaards in overeenstemming met internationale standaards? ➤ Bestaan er onafhankelijke instanties voor goedkeuring van milieu-

	<p>onrechtvaardige structuren van de mondiale economie, de dominante positie van transnationale ondernemingen, dwingende institutionele kaders en de assymetrie bij het afsluiten van internationale akkoorden, en verder bij gebrek aan een doordacht beleid, goede contracten/goed bestuur, inspraak van de lokale bevolking en aandacht voor het milieu, leidt de ontginning van ertsen en petroleum maar al te vaak tot verarming van de bevolkingsgroepen in ontginningsgebieden, ernstige milieuschade, toenemende sociale conflicten, verzwakking van het democratisch bestuur en een toenemende afhankelijkheid van de grondstoffenrijke landen van de inkomsten uit deze sector. De volatiliteit van de internationale prijzen van grondstoffen zorgt in dit soort situatie tot grote politieke en economisch/monetaire instabiliteit van het land. Vandaar dat soeverein en rechtvaardig beheer van bodemrijdommen in grondstofrijke landen van cruciaal belang is voor duurzame economische groei, democratisch bestuur, de bescherming van het milieu en de ecosystemen, het respect voor mensenrechten (ihb van de inheemsen) en de herverdeling van de rijkdom.</p>	<p>impactstudies (milieuvergunning) en controle op naleving van de wetgeving?</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Worden beschermde natuurgebieden, fragiele ecosystemen en rivierbekkens gevrijwaard van extractieve industrie? ➤ Verloopt de toekenning van exploratie en exploitatievergunningen volgens een nationaal (regionaal) plan van ruimtelijke ordening? <p>Transparantie en democratische controle op beleid</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Neemt het land deel aan EITI (Extractive Industries Transparency Initiative) ? Heeft het brede publiek toegang tot informatie over fiscale ontvangsten uit de sector en de besteding en verdeling van dit budget? ➤ Zijn de contracten publiek? ➤ Is er een billijke verdeling van de financiële opbrengsten voorzien in de contracten? <p>Inspraak van lokale bevolking bij de toekenning van exploitatievergunningen</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wordt het recht op consultatie zoals voorzien in de ILO conventie 169 en de Verklaring van de Rechten van de Inheemse bevolking gerespecteerd? ➤ Bestaat er specifieke wetgeving en reglementering i.v.m. het principe van ‘Free and Prior Informed Consent’? <p>b) Andere aspecten die aan boord kunnen genomen worden</p> <p>Economische aspecten</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Aandeel van grondstoffen ontginning, binnen BBP, Export, Fiscale inkomsten en de evoluties van deze participaties. ➤ Belangrijkste ertsen en de gebruikte ontginningstechnieken <p>Sociale aspecten</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Problematiek van artisanale mijnbouw ➤ Procedures van onteigening en compensatie ➤ Dynamiek van de sociale conflicten en rol van de staat bij bemiddeling ➤ Criminalisering van het sociaal protest ➤ mechanismen van overleg tussen stakeholders <p>Milieuaspecten</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Specifieke gegevens over de impact van ontginning op de gezondheid van de lokale bevolking
--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Specifieke gegevens over de overlapping van exploratie- en ontginningsgebieden met natuurgebieden en ecologische fragiele gebieden ➤ Betrokkenheid van de lokale bevolking bij monitoring van het milieu
<p>Bescherming van de biodiversiteit</p>	<p>Biologische diversiteit is de bron waarvan gezinnen, gemeenschappen, naties en toekomstige generaties afhangen. Het is de schakel tussen alle organismen op aarde, die hen bindt in een ecosysteem, waarbinnen alle soorten een specifieke rol te vervullen hebben. Het is het web van het leven.</p> <p>Allen elementen - planten, dieren, land, water en mensen! - maken deel uit van de ecosystemen van de planeet, wat betekent dat als er zich een biodiversiteitscrisis voordoet ook onze gezondheid en ons levensonderhoud in gevaar komt.</p> <p>Biodiversiteit ondersteunt de gezondheid van de planeet en heeft een directe impact op ons leven. Simpel gezegd, een verminderde biodiversiteit betekent dat miljoenen mensen worden geconfronteerd met een toekomst waarin de voedselvoorziening kwetsbaarder zal worden voor ziekten en plagen, en waar de voorziening van zoet water onregelmatiger of schaarser zal worden.</p>	<p>Probleemanalyse ecosystemen en biodiversiteit</p> <ul style="list-style-type: none"> → Flora : inbreng exoten; pluk → Fauna : inbreng exoten, jacht, overbevissing, stroperij → GGO's → Ecosysteem : verwoestijning, ontbossing, versnippering, bosdegradatie, verdroging, kustdegradatie <p>Beleid en initiatieven (officieel en niet gouvernementeel) op het vlak van onderwijs : aandacht in lager en middelbaar onderwijs voor biodiversiteit; opname binnen het curriculum</p>